

ที่ นร 0215/ว ๘๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี  
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

๘ พฤษภาคม 2539

เรื่อง ขอบทบทวนนโยบายการค้าต่างตอบแทน

เรียน กระทรวง ทบวง กรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0206/ว95 ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 11 มีนาคม 2539

ตามที่ได้อ่านมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง นโยบายการค้าต่างตอบแทน มาเพื่อทราบ  
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้นรองนายกรัฐมนตรี (นายอานวย วีระวรรณ) ประธานคณะกรรมการการค้าต่างตอบแทน  
ได้เสนอเรื่อง ขอบทบทวนนโยบายการค้าต่างตอบแทน ตามข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์ มาเพื่อคณะรัฐมนตรี  
พิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2539 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม  
เสนอเพิ่มเติมว่า ตามนโยบายการค้าต่างตอบแทน ซึ่งกำหนดการยกเว้นไม่ต้องทำการค้าต่างตอบแทนของ  
กระทรวงกลาโหมไว้ว่า การจัดหายุทธโประณ์ของกระทรวงกลาโหมให้ดำเนินการค้าต่างตอบแทนสำหรับ  
โครงการที่มีวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนโครงการที่มีวงเงินสูงแต่ไม่ถึง 1,000 ล้านบาท  
หากกระทรวงกลาโหมพิจารณาเห็นสมควรดำเนินการค้าต่างตอบแทน ก็ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และ  
ขั้นตอนในเรื่องนี้ได้ นั้น สมควรปรับปรุงแก้ไขให้อยู่ในเกณฑ์เดียวกับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจอื่น  
โดยการจัดหายุทธโประณ์ของกระทรวงกลาโหมให้ดำเนินการค้าต่างตอบแทนในโครงการที่มีวงเงินเกิน  
500 ล้านบาท

ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ลงมติว่า

1. ให้แก้ไขปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2538 เรื่อง นโยบายการค้า  
ต่างตอบแทน ดังนี้

1.1 เห็นชอบให้ปรับปรุงแก้ไขเกณฑ์วงเงินการทำการค้าต่างตอบแทนของกระทรวง  
กลาโหม ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเสนอเพิ่มเติม โดยการจัดหายุทธภัณฑ์ของกระทรวง  
กลาโหมให้ดำเนินการค้าต่างตอบแทนในโครงการที่มีวงเงินเกิน 500 ล้านบาท

1.2 ในกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายการค้าต่างตอบแทน ให้ส่วนราชการ และ  
รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการประมูลให้ชัดเจนด้วย

1.3 การพิจารณาขกเว้นหรือกำหนดอัตราการค้าต่างตอบแทนของโครงการ  
ต่าง ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการค้าต่างตอบแทน

2. สำหรับข้อเสนอในเรื่องรูปแบบการทำการค้าต่างตอบแทน ตามนโยบายเดิมกำหนด  
รูปแบบการซื้อตอบแทนบางส่วน (COUNTERPURCHASE) ในอัตราร้อยละ 20-50 ของมูลค่าสัญญาหลัก  
โดยควรเปลี่ยนเป็นในอัตราไม่เกินร้อยละ 50 และข้อเสนอให้ทุกโครงการที่ใช้เงินกู้จากต่างประเทศ  
ต้องทำการค้าต่างตอบแทนด้วย ยกเว้นเฉพาะโครงการที่แหล่งเจ้าของเงินกู้ระบุเป็นลายลักษณ์อักษรว่า  
ห้ามมีเงื่อนไขการค้าต่างตอบแทนเท่านั้น นั้น ให้กระทรวงพาณิชย์รับไปพิจารณาทบทวน โดยเฉพาะในการ  
กำหนดรูปแบบการซื้อตอบแทนบางส่วน ไม่ควรกำหนดอัตราในลักษณะที่ต่ำกว่าเดิม แล้วเสนอคณะรัฐมนตรี  
อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนยืนยันมา / จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายวิชัย เจริญงาม)

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

7 พ.ค. 2539

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2822706

โทรสาร 2822708

จ. - 7 พ.ค. 2539

รอง ผอ. : \_\_\_\_\_

ผอ. : \_\_\_\_\_

ผอ. ส่วน ก. : \_\_\_\_\_

จ.ร. : \_\_\_\_\_

จ.ว. / จ.บ. : \_\_\_\_\_

จนท. บันทึกข้อมูล : \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

3/15

ที่ นร 0215/ 5965

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี  
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

๘ พฤษภาคม 2539

เรื่อง ขอบทบทวนนโยบายการค้าต่างตอบแทน

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายอานวย วีรรณ) ประธานคณะกรรมการการค้าต่างตอบแทน

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 11 มีนาคม 2539

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ขอบทบทวนนโยบายการค้าต่างตอบแทน ตามข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์ ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2539 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเสนอเพิ่มเติมว่า ตามนโยบายการค้าต่างตอบแทน ซึ่งกำหนดการยกเว้นไม่ต้องทำการค้าต่างตอบแทนของกระทรวงกลาโหมไว้ว่า การจัดหายุทธโศปกรณ์ของกระทรวงกลาโหมให้ดำเนินการค้าต่างตอบแทนสำหรับโครงการที่มีวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนโครงการที่มีวงเงินสูงแต่ไม่ถึง 1,000 ล้านบาท หากกระทรวงกลาโหมพิจารณาเห็นสมควรดำเนินการค้าต่างตอบแทน ก็ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนในเรื่องนี้ได้ นั้น สมควรปรับปรุงแก้ไขให้อยู่ในเกณฑ์เดียวกับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจอื่น โดยการจัดหายุทธโศปกรณ์ของกระทรวงกลาโหมให้ดำเนินการค้าต่างตอบแทนในโครงการที่มีวงเงินเกิน 500 ล้านบาท

ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ลงมติว่า

1. ให้แก้ไขปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2538 เรื่อง นโยบายการค้าต่างตอบแทน ดังนี้

1.1 เห็นชอบให้ปรับปรุงแก้ไขเกณฑ์วงเงินการทำการค้าต่างตอบแทนของกระทรวงกลาโหม ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเสนอเพิ่มเติม โดยการจัดหายุทธโศปกรณ์ของกระทรวงกลาโหมให้ดำเนินการค้าต่างตอบแทนในโครงการที่มีวงเงินเกิน 500 ล้านบาท



ที่ นร 0215/5966

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี  
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

๘ พฤษภาคม 2539

เรื่อง ขอบทวนนโยบายการค้าต่างตอบแทน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วน ที่ พณ 0309/6627 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2538

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ขอบทวนนโยบายการค้าต่างตอบแทน ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา  
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2539 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม  
เสนอเพิ่มเติมว่า ตามนโยบายการค้าต่างตอบแทน ซึ่งกำหนดการยกเว้นไม่ต้องทำการค้าต่างตอบแทนของ  
กระทรวงกลาโหมไว้ว่า การจัดหายุทธภัณฑ์ของกระทรวงกลาโหมให้ดำเนินการค้าต่างตอบแทนสำหรับ  
โครงการที่มีวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนโครงการที่มีวงเงินสูงแต่ไม่ถึง 1,000 ล้านบาท  
หากกระทรวงกลาโหมพิจารณาเห็นสมควรดำเนินการค้าต่างตอบแทน ก็ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และ  
ขั้นตอนในเรื่องนี้ได้ นั้น สมควรปรับปรุงแก้ไขให้อยู่ในเกณฑ์เดียวกับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจอื่น  
โดยการจัดหายุทธภัณฑ์ของกระทรวงกลาโหมให้ดำเนินการค้าต่างตอบแทนในโครงการที่มีวงเงินเกิน  
500 ล้านบาท

ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ลงมติว่า

1. ให้แก้ไขปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2538 เรื่อง นโยบายการค้า  
ต่างตอบแทน ดังนี้

1.1 เห็นชอบให้ปรับปรุงแก้ไขเกณฑ์วงเงินการทำการค้าต่างตอบแทนของกระทรวง  
กลาโหม ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเสนอเพิ่มเติม โดยการจัดหายุทธภัณฑ์ของกระทรวง  
กลาโหมให้ดำเนินการค้าต่างตอบแทนในโครงการที่มีวงเงินเกิน 500 ล้านบาท

/1.2 ...

1.2 ในกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายการค้าต่างตอบแทน ให้ส่วนราชการ และ รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการประมูลให้ชัดเจนด้วย

1.3 การพิจารณายกเลิกหรือกำหนดอัตราการค้าต่างตอบแทนของโครงการต่าง ๆ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการการค้าต่างตอบแทน

2. สำหรับข้อเสนอในเรื่องรูปแบบการทำการค้าต่างตอบแทน ตามนโยบายเดิมกำหนดรูปแบบการซื้อตอบแทนบางส่วน (COUNTERPURCHASE) ในอัตราร้อยละ 20-50 ของมูลค่าสัญญาหลัก โดยควรเปลี่ยนเป็นในอัตราไม่เกินร้อยละ 50 และข้อเสนอที่ให้ทุกโครงการที่ใช้เงินกู้จากต่างประเทศ ต้องทำการค้าต่างตอบแทนด้วย ยกเว้นเฉพาะโครงการที่แหล่งเจ้าของเงินกู้ระบุเป็นลายลักษณ์อักษรว่า ห้ามมีเงื่อนไขการค้าต่างตอบแทนเท่านั้น นั้น ให้กระทรวงพาณิชย์รับไปพิจารณาทบทวน โดยเฉพาะในการกำหนดรูปแบบการซื้อตอบแทนบางส่วน ไม่ควรกำหนดอัตราในลักษณะที่ต่ำกว่าเดิม แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมายังมา

ขอแสดงความนับถือ



(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๗ พ.ค. 2539

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2822706

โทรสาร 2822708

๗-๗-๗ พ.ค. 2539

รองเลขา.....

ผอ.ศูนย์.....

ผอ.แผนก.....

จ.อ.อ.....

จ.ร.ก.อ.....

จ.นท.บ.น.ก.อ.จ.อ.อ.....

๑๖/๑/๒

# มติคณะรัฐมนตรี

7/15

การประชุมคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ ๑๓ / ๒๕๓๕ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๕

ระเบียบวาระ: พิจารณา เรื่อง ๑

เรื่อง: ขอบทบทวนนโยบายการค้ำต่างตอบแทน

ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี <sup>พ 1/6</sup> *ส.พ.*  
เมื่อวันที่ ๓๐ / เมษายน / ๒๕๓๕  
ลงมติว่า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเสนอเพิ่มเติมว่า ตามนโยบายการค้ำต่างตอบแทน ซึ่งกำหนดการยกเว้นไม่ต้องทำการค้ำต่างตอบแทนของกระทรวงกลาโหมไว้ว่า การจัดหายุทธภัณฑ์ ของกระทรวงกลาโหมให้ดำเนินการค้ำต่างตอบแทนสำหรับโครงการที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ส่วนโครงการที่มีวงเงินสูงแต่ไม่ถึง ๑,๐๐๐ ล้านบาท หากกระทรวงกลาโหมพิจารณาเห็นสมควรดำเนินการค้ำต่างตอบแทนก็ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนในเรื่องนี้ได้ นั้น สมควรปรับปรุงแก้ไข ให้อยู่ในเกณฑ์เดียวกับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจอื่น โดยการจัดหายุทธภัณฑ์ของกระทรวงกลาโหม ให้ดำเนินการค้ำต่างตอบแทนในโครงการที่มีวงเงินเกิน ๕๐๐ ล้านบาท

มติ - ๑. ให้แก้ไขปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๓๔ เรื่อง นโยบายการค้ำต่างตอบแทน ดังนี้

๑.๑ เห็นชอบให้ปรับปรุงแก้ไขเกณฑ์วงเงินการทำการค้ำต่างตอบแทนของ กระทรวงกลาโหมตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเสนอเพิ่มเติม โดยการจัดหายุทธภัณฑ์ของ กระทรวงกลาโหมให้ดำเนินการค้ำต่างตอบแทนในโครงการที่มีวงเงินเกิน ๕๐๐ ล้านบาท

๑.๒ ในกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายการค้ำต่างตอบแทน ให้ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการประมูลให้ชัดเจนด้วย

/ ๑.๓ ...

# มติคณะรัฐมนตรี

8/15

การประชุมคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ \_\_\_\_\_ / วันที่ \_\_\_\_\_

ระเบียบวาระ \_\_\_\_\_ เรื่องที่ \_\_\_\_\_

เรื่อง \_\_\_\_\_

## ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ \_\_\_\_\_ / \_\_\_\_\_ / \_\_\_\_\_

- ๒ -

### ลงมติว่า

๑.๗ การพิจารณาขกเว้นหรือกำหนดอัตราการค้าต่างตอบแทนของโครงการต่าง ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการค้าต่างตอบแทน

๒. สำหรับข้อเสนอในเรื่องรูปแบบการทำการค้าต่างตอบแทน ตามนโยบายเดิม กำหนดรูปแบบการซื้อตอบแทนบางส่วน (COUNTERPURCHASE) ในอัตราร้อยละ ๒๐-๕๐ ของมูลค่าสัญญาหลัก โดยควรเปลี่ยนเป็นในอัตราไม่เกินร้อยละ ๕๐ และข้อเสนอที่ให้ทุกโครงการที่ใช้เงินกู้จากต่างประเทศต้องทำการค้าต่างตอบแทนด้วย ยกเว้นเฉพาะโครงการที่แหล่งเจ้าของเงินกู้ระบุเป็นลายลักษณ์อักษรว่า ห้ามมีเงื่อนไขการค้าต่างตอบแทนเท่านั้น นั้น ให้กระทรวงพาณิชย์รับไปพิจารณา ทบทวนโดยเฉพาะในการกำหนดรูปแบบการซื้อตอบแทนบางส่วน ไม่ควรกำหนดอัตราในลักษณะที่ต่ำกว่าเดิม แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง





สงป. 916  
11 เม.ย. 39  
17.05 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี  
ปีที่ 2101  
วันที่ 11 เม.ย. 2539 16.65

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โทร. 8208

ที่ ..... วันที่ 11 มีนาคม 2539

9/15

เรื่อง ขอบทวนนโยบายการค้าต่างประเทศ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือ ที่ พณ 0309/6627 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2538 ขอบทวนนโยบายการค้าต่างประเทศ เนื่องจากนโยบายการค้าต่างประเทศตามมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2538 ยังมีความไม่ชัดเจนในบางประเด็นทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติรายละเอียดปรากฏตามหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ดังแนบ

กระผมได้พิจารณาประเด็นข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์แล้ว มีความเห็นดังนี้

1. รูปแบบการทำการค้าต่างประเทศ ตามนโยบายเดิมกำหนดรูปแบบการค้าต่างตอบแทนบางส่วน (Counterpurchase) ในอัตราร้อยละ 20-50 ของมูลค่าสัญญาหลักเห็นควรเปลี่ยนเป็นอัตราไม่เกินร้อยละ 50 โดยให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการการค้าต่างประเทศของคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการเจรจา และสามารถปฏิบัติได้เนื่องจากบางโครงการมีมูลค่าสูงมาก

2. ในกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายการค้าต่างประเทศ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการประมูลให้ชัดเจนด้วย

3. เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และไม่ก่อให้เกิดการชะงักงันต่อโครงการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ที่ต้องใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ ซึ่งจะต้องมีวิธีปฏิบัติเป็นพิเศษที่จะต้องเป็นไปตามหลักสากลกล่าวคือ จะต้องมีการประกวดราคาสากล และเอกสารเชิญชวนประกวดราคาจะต้องได้รับความเห็นชอบจากแหล่งเงินกู้และเงินช่วยเหลือก่อนทุกครั้ง การเพิ่มเงื่อนไขอื่น ๆ เพิ่มเติม และจะต้องเสียเวลาในการเจรจาเป็นอันมาก และมักจะไม่ได้รับการพิจารณา จึงเห็นควรยกเว้นการทำการค้าต่างตอบแทน สำหรับโครงการที่ใช้เงินกู้และเงินช่วยเหลือจากธนาคารโลกธนาคารพัฒนาเอเชียหรือจากองค์กรของรัฐบาลต่างประเทศที่ได้ให้เงินกู้ โดยมีเงื่อนไขที่ผ่อนปรน เช่น OECF หรือ EXIM BANK เป็นต้น

กรมการค้า  
31 เม.ย. 39  
1645

สงป 1036  
11755 ส.อ.37

*[Handwritten signature]*

จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบเป็นนโยบายเพิ่มเติมตามข้อเสนอข้างต้น จักเป็นพระคุณยิ่ง ดังปรากฏตามรายละเอียดคนโยบายการค้าต่างตอบแทนที่แนบด้วย

Chulalongkorn

(นายอำนวยการ วีรธรรม)

รองนายกรัฐมนตรี

10/10/39

10/10/39

(นายบรรหาร ศิลปอาชา)

นายกรัฐมนตรี

10/10/39

10/10/39

11/10/39

## นโยบายการค้าต่างประเทศ

### 1. วัตถุประสงค์ในการทำการค้าต่างประเทศ

- เพื่อเสริมการค้าปกติ
- เพื่อแก้ปัญหาการขาดดุลการค้า
- กรณีเมื่อสินค้ามีราคาตกต่ำ
- เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง
- เพื่อกระจายประเภทสินค้าและขยายตลาดการค้า

### 2. โครงการที่อยู่ในเกณฑ์การค้าต่างประเทศ

โครงการที่อยู่ในเกณฑ์การซื้อสินค้าจากต่างประเทศวงเงินเกิน 500 ล้านบาท โดยครอบคลุม

- การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริการ
- การซื้อจากหลายประเทศ รวมวงเงินจากทุกประเทศเกิน

500 ล้านบาท

- ซื้อผ่านบริษัท Trading Firm ในประเทศในวงเงินเกิน

500 ล้านบาท

### 3. รูปแบบการค้าต่างประเทศ

- การซื้อตอบแทนบางส่วน (Counterpurchase) ในอัตราไม่เกินร้อยละ 50 ของมูลค่าสัญญาหลัก
- การถ่ายทอดเทคโนโลยี
- การลงทุนโดยตรงหรือการลงทุนร่วม
- โครงการศึกษาวิจัย
- ใช้เป็นเครื่องมือต่อรองในการแก้ไขปัญหาการค้า

### 4. ขั้นตอนการประสานงานระหว่างหน่วยงานเจ้าของโครงการและกระทรวงพาณิชย์

- หน่วยงานแจ้งโครงการที่มีวงเงินเกิน 500 ล้านบาท ต่อคณะ

อนุกรรมการฯ

- คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาและคัดเลือกโครงการที่ควรทำการค้าต่างตอบแทนตามหลักเกณฑ์ในข้อ 2

- ในกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายการค้าต่างตอบแทน ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการประมูลให้ชัดเจนด้วย

- หน่วยงานประกาศเชิญชวนบริษัทต่างชาติเข้าร่วมประกวดราคา โดยเสนอเงื่อนไขการค้าต่างตอบแทนตามแบบฟอร์ม Letter of Undertaking

- บริษัทต่างชาติหรือบริษัทตัวแทนยื่นซองประกวดราคา โดยแนบ Letter of Undertaking โดยระบุเงื่อนไขและอัตราที่เสนอทำการค้าต่างตอบแทนที่กำหนดโดยคณะอนุกรรมการฯ

- บริษัทที่ได้รับคัดเลือกและหน่วยงานเจ้าของโครงการแจ้งกระทรวงพาณิชย์ก่อนวันทำสัญญาหลักไม่น้อยกว่า 1 เดือนและกระทรวงพาณิชย์จะต้องดำเนินการเจรจาการค้าต่างตอบแทนโดยเร็วให้ทันกำหนดการลงนามในสัญญาหลัก

- กระทรวงพาณิชย์แจ้งผลการเจรจาให้คณะอนุกรรมการฯ ทราบและขณะเดียวกันแจ้งหน่วยงานเจ้าของโครงการเพื่อลงนามในสัญญาหลัก

##### 5. หลักเกณฑ์การทำสัญญาการค้าต่างตอบแทน

- กระทรวงพาณิชย์โดยความเห็นชอบของคณะอนุกรรมการฯ ดำเนินการเจรจาสัญญาการค้าต่างตอบแทนกับบริษัทผู้ขายหรือบริษัทตัวแทนในมูลค่าที่กำหนดใน Letter of Undertaking

- กำหนดสินค้าและตลาดที่จะทำการค้าต่างตอบแทน

- กำหนดวงเงินการค้าประกันการปฏิบัติตามสัญญาการค้าต่างตอบแทน

- กำหนดวิธีการตัดบัญชีโดยใช้ L/C หรือ Credit Advice by an Issuing Bank Confirming Payment

- กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาการค้าต่างตอบแทนให้แล้วเสร็จ

## 6. การยกเว้นไม่ต้องทำการค้าต่างตอบแทน

6.1 การจัดหายุทธโธปกรณ์ของกระทรวงกลาโหมให้ดำเนินการค้าต่างตอบแทนสำหรับโครงการที่มีวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนโครงการที่มีวงเงินสูงแต่ไม่ถึง 1,000 ล้านบาท หากกระทรวงกลาโหมพิจารณาเห็นสมควรดำเนินการค้าต่างตอบแทนก็ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนในเรื่องนี้ได้

6.2 โครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลหรือองค์กรของรัฐบาลในที่มีเงื่อนไขผ่อนปรน เช่น ธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาเอเชีย OECF หรือ EXIM BANK

6.3 การพิจารณายกเว้นหรือกำหนดอัตราการค้าต่างตอบแทนของโครงการต่าง ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการค้าต่างตอบแทน

ด่วน

ที่ พณ 0309/

6627



สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี  
รับที่ 27785 นก  
วันที่ 16 we 38 เวลา 15.30 น.

14/15

กระทรวงพาณิชย์  
4 ถนนสนามไชย เขตพระนคร  
กรุงเทพฯ 10200

15 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอบทวนนโยบายการค้าต่างตอบแทน  
เรียน ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายอำนาจ วิรวรณ)

ประธานคณะกรรมการการค้าต่างตอบแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 6 มิถุนายน 2538

2. นโยบายการค้าต่างตอบแทนตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 6 มิถุนายน 2538

3. ร่างนโยบายการค้าต่างตอบแทน

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2538 เห็นชอบนโยบายการค้าต่างตอบแทน โดยมี ประเด็นหลักกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐบาลรวมทั้งรัฐวิสาหกิจที่จัดซื้อจัดหาสินค้าจากต่างประเทศวงเงิน ตั้งแต่ 500 ล้านบาท ต้องเจรจาให้ผู้ขายทำการค้าต่างตอบแทนด้วย โดยมีข้อยกเว้นกรณีของกระทรวงกลาโหม กำหนดวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาท ต้องทำการค้าต่างตอบแทน และยกเว้นกรณีการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกิดจากการใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศซึ่งจะต้องมีวิธีปฏิบัติที่เป็นพิเศษที่ จะต้องเป็นไปตามหลักสากล รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1,2

เนื่องจากนโยบายการค้าต่างตอบแทนตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 6 มิถุนายน 2538 ยังมีความไม่ ชัดเจนในบางประเด็นที่ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ และเห็นควรขอทวนนโยบายใหม่ ดังนี้

1. รูปแบบการทำการค้าต่างตอบแทน ตามนโยบายเดิมกำหนดรูปแบบการซื้อตอบแทนบางส่วน (Counterpurchase) ในอัตราร้อยละ 20-50 ของมูลค่าสัญญาหลัก ควรเปลี่ยนเป็นในอัตราไม่เกินร้อยละ 50 ทั้งนี้เนื่องจากในทางปฏิบัติมีบางโครงการที่มีมูลค่าสูงมาก หากจะให้ทำการค้าต่างตอบแทนตามอัตราที่ระบุจะทำให้มูลค่าการซื้อตอบแทนสูงมากไปด้วย ซึ่งอาจจะมีปัญหาในการจัดซื้อให้ครบตามสัญญาได้

2. ขอความเห็นชอบให้คณะกรรมการการค้าต่างตอบแทนมีอำนาจในการพิจารณาให้การยกเว้น สำหรับโครงการบางโครงการตามความจำเป็น เพราะจากการปฏิบัติที่ผ่านมาคณะกรรมการฯ พบว่าบาง โครงการต้องการขอยกเว้นไม่ต้องทำการค้าต่างตอบแทนด้วยเหตุผลต่าง ๆ เช่น โครงการเร่งด่วน โครงการที่มี เทคโนโลยีสูงและใช้เทคนิคเป็นพิเศษ ซึ่งตามนโยบายการค้าต่างตอบแทนเดิมไม่ได้ระบุไว้ชัดเจน ทำให้การ ปฏิบัติงานของคณะกรรมการการค้าต่างตอบแทนไม่มีความคล่องตัว

สงวนลิขสิทธิ์  
14/11/38

กชน.  
รับที่ 2755 253425  
วันที่ 16 we 38

3. การกำหนดชื่อยกเว้นในมติคณะรัฐมนตรีเรื่องเงื่อนไขเงินกู้ที่กำหนดว่า “การจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกิดจากการใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ ซึ่งจะต้องมีวิธีปฏิบัติที่เป็นพิเศษที่จะต้องเป็นไปตามหลักสากล” ทำให้เกิดความสับสนต่อหน่วยงานเจ้าของโครงการจะตีความว่าโครงการที่ใช้เงินกู้ทุกโครงการจะได้รับการยกเว้น ซึ่งตามข้อเท็จจริงต้องแยกประเด็นที่จะต้องปฏิบัติตามหลักสากล คือ การเปิดประกวดราคาสากลซึ่งทุก ๆ หน่วยงานจะต้องดำเนินการอยู่แล้วกับประเด็นเรื่องการค้าต่างตอบแทนซึ่งส่วนใหญ่สัญญาเงินกู้จะไม่ได้รับขั้ดเจนว่าห้ามทำการค้าต่างตอบแทน ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติควรกำหนดว่าให้ทุกโครงการที่ใช้เงินกู้จากต่างประเทศต้องทำการค้าต่างตอบแทนด้วย ยกเว้นเฉพาะโครงการที่แหล่งเจ้าของเงินกู้ระบุเป็นลายลักษณ์อักษรว่าห้ามมีเงื่อนไขการค้าต่างตอบแทนเท่านั้น

ในการนี้กระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำร่างนโยบายการค้าต่างตอบแทนตามที่ได้แก้ไขใหม่ตามเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย 3 เพื่อนำเสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในร่างนโยบายดังกล่าวต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ



(นายชัยพ หานยสวัสดิ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าต่างประเทศ

กระทรวงพาณิชย์

โทร. 2210878

โทรสาร 2233513

a:bt-ct/ct

ที่ นร ๐๒๐๘/๖๐๒๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี  
ทำเนียบรัฐบาล ถนน. 10300

๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๘

เรื่อง นโยบายการค้าต่างประเทศ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงพาณิชย์ ส่วนภาค ที่ พช ๐๓๐๑/๒๑๙ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ส่วนงานหนังสือกระทรวงกลาโหม ส่วนภาค ที่ กท ๐๒๐๘/๕๖๔  
ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๘
  2. ส่วนงานหนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๐๖/๑๗๙๒๑  
ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘
  3. ส่วนงานหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ลับ ส่วนภาค ที่ กต ๐๕๐๒/๒๒๔๕  
ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๘
  4. ส่วนงานหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนที่สุด ที่ กษ ๑๓๐๑/๑๑๖๗๖  
ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๘
  5. ส่วนงานหนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค ๐๒๐๔/๓๕๒๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๘
  6. ส่วนงานหนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๕/๘๑๐๘  
ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๓๘
  7. ส่วนงานหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ส่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๑๕/๒๓/๑๔๑๕  
ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๘
  8. ส่วนงานหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๓/๑๑๙๐๖ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๘
  9. ส่วนงานหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ส่วนที่สุด ที่ อก ๑๑๐๓/๑๗๔๕  
ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๘
  10. ส่วนงานหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ  
ที่ นร ๑๐๐๑/๑๙๔๐ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๘
  11. ส่วนงานหนังสือสำนักงานเขตที่ นร ๐๔๐๔/๑๖๐๑๓ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๘
  12. ส่วนงานหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๒๐๔/๓๓๓๕  
ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๘

/ตามที่ได้เสนอความเห็น ...

